

כוחות מיוחדים בסדר כוחות חטיבת רג'ימנט הריינג'רס 75

אחת השאלות שבה מתחבט צה"ל היא אם להקים יחידות חי"ר שיתמחו במשימות ספציפיות (לוחמה זעירה, לוחמה בעצימות גבוהה, לחימה בשטחים, לחימה בלבנון) או לאמן יחידות שיוכלו לבצע כל משימה שתוטל עליהן. הדוגמה של רג'ימנט הריינג'רס 75 מלמדת שהאמריקנים העדיפו ללכת בדרך של יחידה לכל משימה

טל טובי

בעימותים בעצימות נמוכה - ובכלל זה פעולות מיוחדות. כדי לתת בסיס תיאורטי למאמר יבחן החלק הראשון שלו את הפילוסופיה המבצעית האמריקנית בהפעלת כוחות מיוחדים. בחלק הזה של המאמר ימוקמו הריינג'רס במדרג המבצעי של צבא ארה"ב. הנחת היסוד של המאמר הזה היא שהריינג'רס הם למעשה מעין חוליה מקשרת בין היכולת הקונונציונלית של צבא ארה"ב לבין יכולתו להוציא אל הפועל מבצעים מיוחדים.

השתתפותם של אלמנטים מהריינג'רס ברוב העימותים הצבאיים שבהם הייתה ארה"ב מעורבת במחצית השנייה של המאה ה-20 מצביעה על כך שמדובר ביחידה מבצעית מהמעלה הראשונה שמיומנת הן בעימותים בעצימות גבוהה והן בעימותים בעצימות נמוכה - ובכלל זה פעולות מיוחדות

אופיים המבצעי של הריינג'רס ייבחן לפי מדריך השדה של היחידה (FM 7-85 Ranger Unit Operations - 1987). הריינג'רס, שהם נדבך חשוב בכוחות המיוחדים האמריקניים, מוגדרים "כוחות רגלים קלים לביצוע משימות מיוחדות כדי לתמוך ביעדים שמציב הממשל האמריקני". הריינג'רס מאומנים לפעול לבד או בשיתוף פעולה עם כוחות אחרים, וטווח הפעולה שלהם כולל השתתפות בכל צורות העימותים האפשריים, מלבד, אולי, במלחמה גרעינית

הרעיון לכתיבת המאמר הזה נולד מקריאה חוזרת במאמרו של סא"ל בועז זלמנוביץ העוסק בהקמת יחידות מיוחדות בעימות בעצימות נמוכה.¹ מסקנתו של זלמנוביץ היא כי "הקמת יחידות מיוחדות אד הוק [על-ידי צה"ל] כדי לפתור בעיות ייחודיות [היא] דרך שגויה ובזבזנית, שכן בעוד שקל להסב יחידות רגילות למשימות מיוחדות... הרי קשה מאוד להסב יחידות מיוחדות ללחימה... גבוהת עצימות".² הדוגמה המעשית שזלמנוביץ מביא לחיזוק טענתו היא חטיבת הצנחנים, שבתחילת דרכה לחמה הן בפעולות התגמול (לוחמה בעצימות נמוכה) והן במערכת סיני ב-1956 (לוחמה בעצימות גבוהה בתפיסתה הישראלית).

מסקנות מאמרו נתונות לוויכוח ולפרשנות, ובוודאי שכל אחד יכול למצוא דעות בעד ונגד לתזה הזאת. באמצעות המאמר הזה אני רוצה להוסיף נדבך נוסף כדי לחזק את התפיסה של זלמנוביץ ולנתח את הנחת היסוד שלו באמצעות בחינת דרכו של רג'ימנט הריינג'רס 75 (Ranger Regiment - Airborne 75). ניתוח ההיסטוריה המבצעית המודרנית של הריינג'רס - החל מהקמתם של גדודי הריינג'רס במלחמת העולם השנייה ועד לימינו אלה³ - תהיה מקרה מבחן לדיון בתזה שמציג זלמנוביץ במאמרו.

השתתפותם של אלמנטים מהריינג'רס ברוב העימותים הצבאיים שבהם הייתה ארה"ב מעורבת במחצית השנייה של המאה ה-20 מצביעה על כך שמדובר ביחידה מבצעית מהמעלה הראשונה שמיומנת הן בעימותים בעצימות גבוהה והן

היסטוריון

יחידת ריינג'רס באימונים בארה"ב

בטרמינולוגיה האמריקנית המושג "ריינג'רס" מקביל למושג הבריטי "קומנדו" ומתייחס ללוחמים בעלי יכולות קרביות ומבצעיות גבוהות

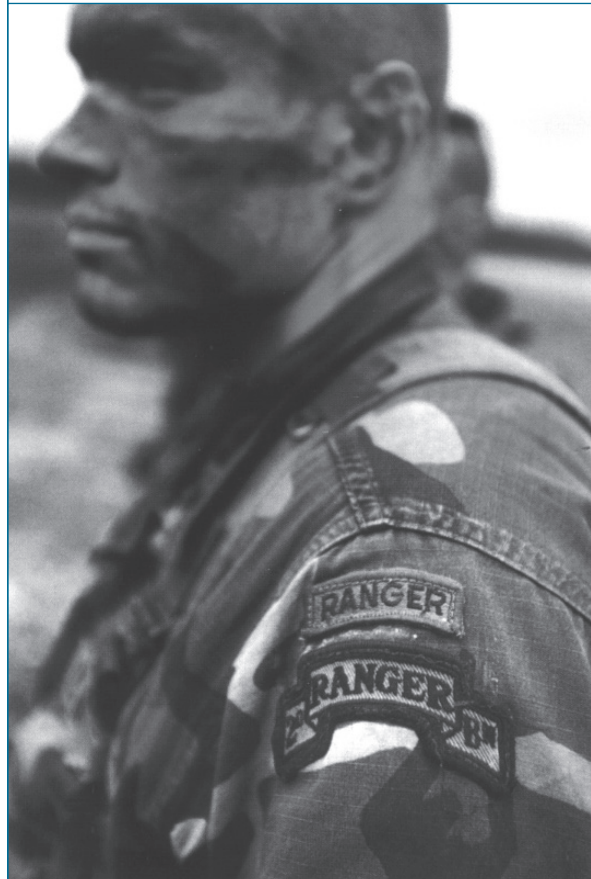
במלחמת המפרץ) יכולות להיכלל בהגדרה הזאת. הסתירה הפנימית בהגדרה של מחלקת ההגנה היא התייחסותה אך ורק למבצעים צבאיים. אך בתוך הכוחות המיוחדים של ארה"ב ישנן גם יחידות העוסקות בלוחמה פסיכולוגית ובפעולות אזרחיות (Civic Action) שאינן מבצעים צבאיים או פעולות קרביות. כמו כן ניתן לומר כי לכוחות המיוחדים של ארה"ב יש מקום חשוב ב"מבצעים צבאיים שאינם מלחמה" (Military Operation Other Than War - MOOTW).⁶

הגדרה דומה, אך עמומה יותר, ניתן למצוא בדו"ח שהוכן לקונגרס האמריקני בתחילת מבצע "חירות נצחית" (Enduring Freedom) להפלת שלטון הטליבאן באפגניסטן: "הכוחות המיוחדים הם יחידות צבא שחודרות אל מעבר לקווי האויב דרך היבשה, הים והאוויר ומבצעות קשת רחבה של משימות, רבות מהן חשאיות".⁷ בהמשך הדו"ח מובאת רשימה של משימות המוטלות על הכוחות המיוחדים, ובהן פעולות לא צבאיות כגון לוחמה פסיכולוגית ועזרה הומניטרית. הגדרת Joint Pub. 3-05: Doctrine for Joint Special Operations - 1997 וכוללת לצד כוחות הצבא גם כוחות צבאיים למחצה הפועלים באופן לא קונוונציונלי כדי להשיג את היעדים השונים שהגדירו מעצבי המדיניות בושינגטון.⁸ כלומר, על-פי ההגדרה הזאת ניתן לכלול בפעולות המיוחדות גם את הלוחמה הפסיכולוגית, פעולות אזרחיות ולוחמת מידע. קריאה בספרות העוסקת בכוחות מיוחדים בכלל ובכוחות המיוחדים של ארה"ב בפרט מוסיפה נדבכים נוספים להגדרה, ובאופן כללי ניתן לומר כי המחקר מקבל את העובדה כי רשויות המדינה (הפוליטיות והצבאיות) הן שמגדירות מי היא יחידה מיוחדת.⁹

כוללת. מדובר בפעולות לא קונוונציונליות בעצמות נמוכה (טרור וגרילה), בעימותים קונוונציונליים בעצמות נמוכה ובמלחמה קונוונציונלית כוללת, קרי עימות בעצמות גבוהה. בטרמינולוגיה האמריקנית המושג "ריינג'רס" מקביל למושג הבריטי "קומנדו" ומתייחס ללוחמים בעלי יכולות קרביות ומבצעיות גבוהות. מקורו של המושג בתקופה שבה עדיין הייתה ארה"ב מושבה בריטית. במהלך המלחמה בצרפתים (הידועה באירופה בשם מלחמת 7 השנים, 1763-1756) הקימו הבריטים יחידות רגלים קלות מקרב המתיישבים הבריטים במושבות. המטרה הייתה לנצל את הידע של המתיישבים בסיוור ובלוחמה זעירה נגד הצרפתים שנעזרו רבות בשבטי האינדיאנים של צפון אמריקה.⁴

הפילוסופיה המבצעית בהפעלת כוחות מיוחדים

ראשית יש לנסות להגדיר מהם כוחות מיוחדים ומבצעים מיוחדים בתיפסה האמריקנית. מחלקת ההגנה האמריקנית קבעה את ההגדרה הבאה: "מבצעים מיוחדים הם פעולות קרביות שנעשות על-ידי כוחות של מחלקת ההגנה ושלחם אימון וציוד מיוחדים נגד מטרות טקטיות ואסטרטגיות של האויב. מטרת הפעולות היא להשיג יעדים פוליטיים, כלכליים, צבאיים ופסיכולוגיים בעלי חשיבות לאינטרסים הלאומיים של ארה"ב".⁵ אך הגדרה הזאת היא שטחית, מוגבלת ובעלת סתירה פנימית. ניתן לומר כי גם הפצצה מדויקת באמצעות המפציץ החמקן B-2 או לחלופין פשיטה מוטסת בסדר כוחות חטיבתי (כפי שעשתה אחת מהחטיבות של הדיוויזיה המוטסת ה-101

הכוחות המיוחדים מאומנים לפעול ביחידות קטנות, בדרך כלל בלילה, מעבר לקווי האויב

במתווה של לוחמה קונוונציונלית ברמת עצימות בינונית או גבוהה משמשים למעשה הכוחות המיוחדים "תומכי לחימה", כיוון שהלחימה והשגת היעדים האסטרטגיים מוטלות בעיקר על כוחות הרגלים והשריון שפועלים בסדרי כוח דיוויזיוניים ומעלה. כלומר הכוחות המיוחדים משלימים את היכולת הצבאית של הגוף העיקרי. לשם דוגמה יש לבחון את פעולות הכוחות המיוחדים במבצע "סופה במדבר" (המוגדרת על-ידי ארה"ב עימות בעצימות בינונית-גבוהה). באופן כללי המלחמה הייתה בעלת שני שלבים עיקריים: המערכה האווירית האינטנסיבית ומתקפת הבזק הקרקעית שנמשכה 100 שעות ומוטטה סופית את צבא עיראק שנמצא בכווית. המשימות הקרביות של הכוחות המיוחדים האמריקניים והבריטיים היו: סיורים ארוכי טווח, פשיטות ומאבקים על מטרות אסטרטגיות עיראקיות, איתור טייסים שמטוסייהם הופלו וחילוץם. אולם כל אלה היו משימות משניות. משימתם העיקרית הייתה לשוטט במערב עיראק בניסיון לאתר ולהשמיד משגרי סקאדים.¹² המשימות הלא קרביות כללו: להיות חוליה מקשרת בין כוחות הקואליציה השונים לבין הפיקוד האמריקני, לשקם את צבא כווית, לנהל לוחמה פסיכולוגית ולוחמה אלקטרונית.¹³ הדוקטרינה האמריקנית קובעת שבזמן מלחמה (בכל סוג של עצימות) יש להפעיל את הכוחות המיוחדים באופן התקפי נגד מטרות אסטרטגיות, אופרטיביות וטקטיות של האויב שיש להן חשיבות רבה. מפקד הזירה הוא שמגדיר את מידת חשיבותן של המטרות. מפקדי הזירה חייבים להכיר את היכולות המבצעיות של כל אחת מהיחידות העומדות לרשותם, כולל זו של הכוחות המיוחדים המסופחים לאותה הזירה, ולהתאים להן משימות על-פי היכולות האלה.

הפרק השני של JP 3-05 עוסק בטווח הפעולות של הכוחות המיוחדים בזמן שלום:

- איסוף מודיעין - ובכלל זה על שדות המוקשים של האויב: היכן הם נמצאים ומהו המבנה שלהם. המידע נאסף, בין היתר, באמצעות סיורים ארוכי טווח.
- לחימה בטרור.

ניתן לכלול בפעולות המיוחדות גם את הלוחמה הפסיכולוגית, פעולות אזרחיות ולוחמת מידע

- לוחמה פסיכולוגית.
 - מבצעים נגד הפצת נשק להשמדה המונית.
 - משימות אזרחיות.
 - מבצעים לשמירת שלום (Peacekeeping Operations)¹⁴ ומבצעים הומניטריים במקרה של אסונות טבע.
 - משימות חיפוש והצלה (של אנשים ושל ציוד רגיש).
 - מלחמה בסמים.
- בפעולות לא מלחמתיות (MOOTW) יכולים הכוחות המיוחדים לפעול בשיתוף עם כוחות הממשלה המארחת או

גם הגדרת הכוחות המיוחדים היא בעייתית. ההגדרה שבה נתקלים שוב ושוב קובעת שמדובר בכוחות שחיליהם מצטיינים במשמעת גבוהה ואשר מאומנים ומיומנים היטב. אך ההגדרה הזאת נכונה לכל היחידות העוסקות בלחימה ואף מעבר לכך, היא חייבת לכלול גם את היחידות תומכות הלחימה. אם נהגי התובלה יהיו חסרי משמעת ואימון הרי המזון, התחמושת ושאר הפריטים הלוגיסטיים החיוניים לא יגיעו ליחידות הלוחמות. לפיכך יש להגדיר בפירוט את המשימות של הכוחות המיוחדים ובכך להבדילם מהכוחות הקונוונציונליים. ובכן, הכוחות המיוחדים מאומנים לפעול ביחידות קטנות, בדרך כלל בלילה, מעבר לקווי האויב והם מתמחים בלוחמה לא קונוונציונלית, בסיורים אלימים ארוכי טווח ובפשיטות.¹⁰ JP 3-05 קובע כי ההבדלים בין מבצעים מיוחדים לבין לחימה קונוונציונלית הם בשיעור הסיכון הפיזי והפוליטי, במורכבות המשימה, במידת העצמאות של הכוחות ובריחוקם מכוחות ידידותיים היכולים לסייע. כמו כן יש ביניהם הבדל במידת הסתמכותם על המודיעין.¹¹ ניתן לחלוק על ההגדרה הזאת, אך זוהי ההגדרה הרשמית של צבא ארה"ב, ובכוונת המאמר לבחון את תקפותה של ההגדרה בנוגע לפעילות המבצעית של הריינג'רס.

אחראי על בניין הכוח (דוקטרינה, הצטיידות ואימון), ואילו מפקדי הזירות הם מפעילי הכוח בהתאם לצורכי הזירה.

הריינג'רס - סקירה היסטורית 1969-1942

במהלך מלחמת העולם השנייה החליט הפיקוד האמריקני לאמן יחידות אמריקניות בשיטותיו של הקומנדו הבריטי. הכוונה הייתה להקים יחידות פשיטה בדומה ליחידות הפשיטה הבריטיות שפעלו בעיקר בצפון אפריקה. צוותים של שירות האוויר המיוחד הבריטי (Special Air Service - SAS) היו המודל המבצעי והארגוני. למעשה רק במלחמת העולם השנייה החל צבא ארה"ב לבנות ולהפעיל כוחות מיוחדים מודרניים.

באביב 1942 שלח ראש המטה הכללי של צבא ארה"ב, גנרל מרשל (Marshall), את אחד מקציני מטהו, קולונל טרסקוט (Truscott), לאנגליה. משימתו הייתה לארגן צוותי קומנדו אמריקניים שיפעלו עם צוותים בריטיים נגד הגרמנים. באותו שלב עדיין לא לחם צבא ארה"ב בצבא הגרמני, והיה חשוב לארה"ב ליצור גרעין של לוחמים שירכוש ניסיון קרבי לשם אימון היחידות ולמטרות תעמולה פנים אמריקניות. נראה כי לא היה בכוונתה של ארה"ב להקים יחידות מיוחדות אלא רק להכשיר לוחמים שיוכלו עם תום אימוניהם לחזור ליחידותיהם המקוריות ולאמן את חבריהם. טרסקוט המליץ למרשל להקים יחידות קומנדו לפי המתכונת הבריטית, והאישור לכך ניתן בקיץ 1942. באותה עת גם הוחלט ששמן של היחידות המיוחדות האמריקניות יהיה ריינג'רס. אימון היחידות האמריקניות התבסס על הניסיון המבצעי של היחידות הבריטיות. מפקד גדוד 1 של הריינג'רס היה מייגור דרבי (Darby).

בזירה האירופית פעלו חמישה גדודי ריינג'רס. אלה התאמנו בעיקר על תקיפתם ועל כיבושם של מוצבים ששלטו על חופי נחיתה.²¹ גדודי הריינג'רס בחזית האירופית דמו באופן אימונם ובמשימות שהוטלו עליהם לדיוויזיות המוטסות. גם הצנחנים שימשו כוחות פשיטה לפני עיקר הכוח, ותפקידם היה לבודד את שטחי הנחיתה כדי שלא יגיעו אליהם תגבורות אויב וכן לכבוש מטרות חיוניות באזור הנחיתה ובסביבתו.²²

הפעילות המבצעית הראשונה של גדוד מס' 1 של הריינג'רס (וגם של הדיוויזיות המוטסות) הייתה במהלך הפלישה לצפון אפריקה בנובמבר 1942 (מבצע לפיד - Operation Torch). לאחר מכן פעלו הריינג'רס בסיציליה ובאיטליה.²³ סמוך לפלישה לסיציליה הוקמו שני גדודי ריינג'רס נוספים. הקמתם של שני הגדודים (גדוד 3 וגדוד 4) נעשתה באמצעות גרעין של קצינים ושל מש"קים שהגיעו מגדוד 1.

שלושת הגדודים שפעלו בזירת הים התיכון פורקו במהלך 1943, והלוחמים ששרדו את הקרבות הוצבו בבית הספר לסיור שאימן את יחידות הארמייה ה-5 באיטליה. חלק מהחיילים הוחזרו לארה"ב וצורפו לסגל ההדרכה של First Special Service Force - FSSF. הייתה זו יחידה של חיילים אמריקנים וקנדים שנועדה לפעול בנורווגיה הכבושה. אימוני

עם סוכנויות ממשלתיות ולא ממשלתיות (למשל במסגרת כוח משימה של האו"ם), עם ארגוני מתנדבים או במסגרת קואליציה שנועדה להשיב את הסדר ואת היציבות באזור מסוים. במקרים רבים משמשים הכוחות המיוחדים יועצים לבנייתו ולחיזוקו של צבא מקומי.¹⁵

למרות אופיים המיוחד של הכוחות המיוחדים הרי תורת הלחימה האמריקנית אינה פותרת אותם מלפעול לפי עקרונות המלחמה,¹⁶ כפי שנדרש מהכוחות הקונוונציונליים. העובדה שהכוחות המיוחדים פועלים בהתאם לעקרונות המלחמה הופכת אותם למכשיר נוסף בארסנל הכללי העומד לרשות מעצבי המדיניות האמריקניים כדי להשיג את היעדים הלאומיים של ארה"ב.

סמוך לתחילת הרפורמות שהונהגו בכוחות המיוחדים של ארה"ב בראשית שנות ה-80 החלה ארה"ב להיתקל ביתר שאת בטרור האסלאמי ברחבי המזרח התיכון. פיגועי הטרור נגד מטרות אמריקניות העלו את השאלה איזו אופציה צבאית יש בידי ארה"ב כדי להגיב על הפיגועים האלה. במילים אחרות: כיצד ניתן להילחם בטרור הבין-לאומי.

במתווה של לוחמה קונוונציונלית ברמת עצימות בינונית או גבוהה משמשים למעשה הכוחות המיוחדים "תומכי לחימה", כיוון שעיקר הלחימה והשגת היעדים האסטרטגיים מוטלים על כוחות הרגלים והשריון שפועלים בסדרי כוח דיוויזיוניים ומעלה

ב-1985 פירסם תאגיד RAND מחקר העוסק בפשיטות קומנדו בשנים 1946-1983¹⁷ מסקנתו של המחקר, שאותו ערך לבקשת מחלקת ההגנה אחד מחוקריו הבכירים של התאגיד לנושא הטרור, ברוס הופמן, היא חד-משמעית: הדרך הטובה ביותר שעומדת לרשות ארה"ב היא הפעלת כוחות מיוחדים שיפשטו על מטרות נבחרות של ארגוני הטרור בכל מקום ובכל זמן. לדעת הופמן, הכוחות המיוחדים של מדינות בעלות צבא סדיר הם מאומנים ומצוידים היטב ובעלי משמעת מבצעית גבוהה, ולכן אידיאליים ללחימה נגד גרילה ונגד טרור.¹⁸ לדעתו מתאימים הכוחות המיוחדים גם לניהול פעולות נגד מדינות התומכות בטרור.¹⁹ מסקירה סטטיסטית של 100 פשיטות קומנדו קובע הופמן כי לרוב הן הצליחו, כלומר השיגו את יעדיהן. את המבצעים המיוחדים מגדיר הופמן "תקיפות בקנה מידה קטן באמצעות קבוצות לוחמים קטנות מאחורי קווי האויב".²⁰

הפילוסופיה המבצעית של הפעלת הכוחות המיוחדים האמריקניים הפכה לתורת לחימה מסודרת עם הקמתו של פיקוד הכוחות המיוחדים (Special Forces Command - SOCOM), בשלהי שנות ה-80. פיקוד הכוחות המיוחדים

למבצע ההצנחה. אך קשיים שנבעו ממיקוש צירי התנועה הביאו לעיכוב בחבירה ולמעשה רגיימנט 187 נערך לחסימת צירי התנועה כמו גם להגן על עצמו.²⁹ לאחר החבירה החל כוח המשימה המוצנח לנוע מזרחה כדי לחסום את כביש מספר 33 ולמנוע מהארמייה ה-26 הסינית לסגת צפונה. גם המשימה הזאת הוכתרה בהצלחה, ובסוף מרס 1951 יוצב קו החזית מחדש בקו הרוחב 38.

בשעות הבוקר צנחו כ-3,500 לוחמים על צידם, ובכלל זה ארטילריית שדה בקוטר 105 מ"מ. שתי פלוגות הריינג'רס צנחו ראשונות כדי לכבוש נקודות שולטות ולאבטח את שטחי הצניחה טרם הגעתו של עיקר הכוח - גם כן בצניחה. במהלך כל המשימה היו כוחות הריינג'רס אחראים לאבטחת האגפים של כוח המשימה המוטס ושל עיקר הכוח הקרקעי שחבר אליהם במהלך ימי הלחימה שלאחר מכן. פעילות נוספת הייתה שליחת סיורים לפני הכוחות המתקדמים מזרחה וכן ביצוע סיורים אלימים ופשיטות על עמדות צפון-קוריאניות וסיניות. לפעילות של שתי פלוגות הריינג'רס של רגיימנט 187 הצטרפה גם פלוגת הריינג'רס של הארמייה ה-8, שעיקר פעולתה הייתה מול כוחות סיניים.³⁰

עם ייצוב החזית בקיץ 1951 והפיכתה של מלחמת קוריאה ממלחמת תנועה למלחמת חפירות, הסתיים גם הצורך המבצעי ביחידות הריינג'רס. עד דצמבר 1951 פוזרו כל יחידות הריינג'רס, ולוחמיהן הוצבו ביחידות החי"ר השונות של הצבא, ובמיוחד ברגיימנט המוטס 187. למרות פירוק היחידות

סמוך לתחילת הרפורמות שהונהגו בכוחות המיוחדים של ארה"ב בראשית שנות ה-80 החלה ארה"ב להיתקל ביתר שאת בטרור האסלאמי ברחבי המזרח התיכון

המבצעות הרי בסיס האימונים של הריינג'רס (פורט בנינג, ג'ורג'יה) המשיך להכשיר קצינים ומש"קים בקורס שנמשך שמונה שבועות כדי שבוגריו ימשיכו לפעול לפי תורות הלחימה שגובשו על סמך הניסיון הקרבי של הריינג'רס. במהלך הקורס למדו החניכים ניווט, צורות לחימה שונות ובתואי שטח שונים (בעיקר אזורי הרריים וג'ונגלים), הפעלת מגוון רחב של כלי נשק ובכלל זה גם כלי נשק של הגוש הקומוניסטי, ביצוע סיורי לילה ופעילות בכוחות קטנים. תג הריינג'רס, שהוצמד למדים ואשר סימל כי הנושא אותו סיים את הקורס בהצלחה, הפך ליוקרה, וחילים רבים שאפו להשתתף בקורס. כתוצאה מכך נמשכה מסורת הריינג'רס, והניסיון המבצעי שהם צברו היה לנחלת כל יחידות החי"ר האמריקניות. הן עשו בו שימוש כאשר נשלחו לווייטנאם.

במלחמת וייטנאם לא פעלו יחידות ריינג'רס לפי המתכונת שעוצבה בקוריאה, אך מסורת הריינג'רס נמשכה ביחידות

היחידה התמקדו במיומנויות הנחוצות לפעולה בנורווגיה: טיפוס על צוקים, גלישה בסקי, לחימה במזג אוויר קר ולחימה בהרים. כן רכשו חיילי היחידה מיומנויות בסיור ובפשיטות, במיוחד אמפיביות. לאחר שהסתיימו אימוני היחידה היא צורפה לארמייה ה-5 שפעלה באיטליה. ה-FSSF לחמה בשטחים ההרריים של מרכז איטליה, וכך נוצלו המיומנויות שהיא רכשה. כמו כן הוטלו על היחידה משימות מיוחדות - בעיקר תפיסת נקודות שליטה ומעברים חיוניים. פעולתה האחרונה של היחידה הייתה בפלישה לדרום צרפת (אוגוסט 1944). משימתה הייתה לכבוש ולאבטח שני איים ששלטו על חוף הנחיתה (Operation Dragoon). ה-FSSF פורקה בדצמבר 1944.²⁴

סמוך לפלישת בעלות הברית לצרפת (Operation Overlord) הוקמו שני גדודי ריינג'רס חדשים: 2 ו-5. טבילת האש של שני הגדודים האלה הייתה ביוני 1944 בחוף אומהה במסגרת הפלישה לנורמנדיה. תפקיד הגדודים היה לכבוש תותחים ששלטו באש על חוף הנחיתה ומוקמו באגפי החוף.²⁵ לאחר מכן, עד לכניעתה של גרמניה, הוטל על שני הגדודים לבצע סיורים אלימים ופשיטות ארוכות טווח, לכבוש שטחים בעומק השטח הגרמני ולהחזיק בהם עד להגעת דיוויזיות השריון והרגלים. לאחר המלחמה פורקו כל גדודי הריינג'רס, והלוחמים שולבו בדיוויזיות החי"ר הסדירות של הצבא.²⁶

עם פרוץ מלחמת קוריאה התברר כי יש צורך דחוף ביחידות שיפעלו מעבר לקווי האויב, במיוחד לאחר כניסת סין למלחמה בשלהי נובמבר 1950. רמטכ"ל הצבא, גנרל ג'וזף קולינס (Collins), הצליח לשכנע את הפיקוד הבכיר לספח פלוגת ריינג'רס לכל דיוויזיה לוחמת, כדי שזו תפעיל אותה במשימות מעבר לקווי האויב כגון איסוף מודיעין, הצבת מארבים ותקיפת עמדות פיקוד, סוללות ארטילריה, חניוני טנקים, קווי תקשורת וכל מתקן אסטרטגי אחר לפי הצורך המבצעי.

כדי להמחיש את היכולת המבצעית המיוחדת של הריינג'רס אציג מבצע אחד שלהם במלחמת קוריאה, שממנו ניתן ללמוד על הכלל.²⁷

ב-23 במרס 1951 הורה גנרל מתיו ריגוויי (Ridgway), מפקד הארמייה השמינית, לשתי פלוגות ריינג'רס לצנוח באזור מונסאן-ני (כ-150 ק"מ צפונית-מערבית לסיאול) כדי לחסום את נסיגתן של יחידות צפון-קוריאניות שנמצאו במתחם הגנה באזור ולמנוע מהן לחבור לארמייה ה-26 של צבא סין. פלוגות הריינג'רס היו חלק מכוח משימה של הרגיימנט המוטס 187. מבצע "טומהוק" (Operation Tomahawk) היה חלק ממבצע רחב יותר - מבצע "אמיץ" (Operation Courageous) שמטרתו הייתה להשמיד את הכוחות של צפון-קוריאה במערב קוריאה ובדרומה. שני המבצעים השתלבו במתקפה הכוללת של כוחות האו"ם שנועדה לכבוש מחדש את דרום-קוריאה ולהסיג את הכוחות הקומוניסטיים צפונה מקו הרוחב 38 (Operation Ripper).²⁸ הכוחות המוצנחים היו אמורים לקבל סיוע מידי מקבוצות משימה משוריינות שהחלו לנוע במקביל

ריינג'ר באימונים

במהלך קורס הריינג'רס לומדים החניכים ניווט, צורות לחימה שונות ובתוואי שטח שונים (בעיקר אזורים הרריים וג'ונגלים) והפעלת מגוון רחב של כלי נשק

ה־LRRP - Long Range Reconnaissance Patrol מבחינת דפוסי הפעולה פעלו צוותי ה־LRRP בווייטנאם לפי תורת הלחימה שעיצב שירות האוויר המיוחד הבריטי במלאיה. אופיה המיוחד של מלחמת וייטנאם - מלחמת גרילה שבה כלל אין קווי חזית, ומיקומו של האויב אינו ידוע - חייב בניית תפיסה מבצעית חדשה. הראשונים שהקימו יחידות סיור ארוכות טווח היו הכוחות המיוחדים של הצבא (הכומות הירוקות). ביוני 1964 החל פרויקט "דלתא" שבמסגרתו הוקמו יחידות ה־LRRP. מאוחר יותר הוקמו יחידות נוספות ("אומגה" ו"סיגמה"). יחידות הסיור של הכוחות המיוחדים פעלו בעיקר באזורי הרמות המרכזיות, וצוותי LRRP אף חצו את הגבול וביצעו סיורים אלימים לאורך נתיב הו צ'י מין בתוך קמבודיה. משימתם העיקרית של הכוחות המיוחדים הייתה לאסוף מודיעין על יחידות של צבא צפון-וייטנאם ושל הווייט־קונג וכן לבצע פשיטות בשטחים שבהם שלטו הקומוניסטים. משימות משניות יותר, אך לא משניות בחשיבותן, היו חילוץ טייסים שנאלצו לנטוש את כלי הטיס שלהם ו־Combat Search and Rescue - CSAR ואיתור מחנות שבויים.³¹ בכך הפכו הכוחות המיוחדים למובילים במלחמה נגד הגרילה ונגד המרדנות (Counterinsurgency).

במהלך 1966 הורה מפקד הכוחות האמריקניים בווייטנאם, גנרל ויליאם וסטמורלנד (Westmoreland) שכל דיוויזיה וכל חטיבה עצמאית בווייטנאם - ובכלל זה עוצבות המרינס - יכללו

יחידות סיור במתכונת ה־LRRP של הכוחות המיוחדים.³² יחידות הסיור החלו להיות מבצעות רק בשלהי 1967 ובראשית 1968, אך נכנסו לחימה באחד מרגעי השיא הקריטיים של מלחמת וייטנאם. ב־30 בינואר 1968 הנחיתו כוחות הווייט־קונג מתקפה רחבה היקף בכל רחבי דרום־וייטנאם - מתקפת טט. למרות ההפתעה האסטרטגית, הכישלון המודיעיני של האמריקנים, הסיקור התקשורתי הרחב וההשפעה הפסיכולוגית על דעת הקהל בארה"ב, הרי מתקפת טט הסתיימה בתבוסת הווייט־קונג. לאחר "מתקפת טט הקטנה" (אפריל 1968) חדל למעשה הווייט־קונג להיות גורם צבאי משפיע בדרום־וייטנאם.

קשה לאפיין את פעילות ה־LRRP במהלך מלחמת וייטנאם, שכן פעולות צוותי הסיור היו נתונות ליוזמתם של מפקדי החטיבות והדיוויזיות. אך באופן כללי ניתן לציין שלוש משימות עיקריות שהם ביצעו: איסוף מודיעין, עריכת פשיטות ומאבקים וביצוע סיורים לפני הכוח העיקרי.³³ המאפיין העיקרי של יחידות ה־LRRP הוא פעילותן בעומק השטחים שנשלטו על־ידי הווייט־קונג או על־ידי יחידות הצבא של צפון־וייטנאם. יחידות סיור רגילות או צוותים שנשלחו לבצע מאבקים נשארו תמיד בתחום מעטפת ההגנה של מוצב אש ובמקרה הצורך יכלו לבקש סיוע ארטילרי או חילוץ קרקעי. צוותי ה־LRRP היו ברשות עצמם. הם פעלו בקבוצות של שישה לוחמים ושילבו שתי תכונות חשובות: היכולת ליצור כוח אש רב והיכולת לנוע באופן חרישי. ניתן היה לחלצם רק באמצעות מסוקים - נתון בעייתי במקרה שהפעולה הסתבכה.

במהלך 1969 החל פינוי הכוחות האמריקניים מווייטנאם במסגרת מסירת האחריות על המלחמה לידי צבא דרום־וייטנאם (הווייטנאמיזציה של המלחמה), לפיכך גם צומצמו

הדרך הטובה ביותר שעומדת לרשות ארה"ב היא הפעלת כוחות מיוחדים שיפשטו על מטרות נבחרות של ארגוני הטרור בכל מקום ובכל זמן

פעולות ה־LRRP. חלק מפלוגות ה־LRRP אוחדו לחטיבה עצמאית בשם חטיבת הרגלים 75, שכינויה היה "ריינג'רס". אך לאחר מלחמת וייטנאם פורקו פלוגות הריינג'רס - בדיוק כפי שקרה לאחר מלחמת העולם השנייה ולאחר מלחמת קוריאה.

רג'ימנט הריינג'רס 75 - 1974-1993

אף שב־30 השנים שבין הקמת גדודי הריינג'רס במלחמת העולם השנייה ועד להקמתו של רג'ימנט 75 נבנו ופורקו יחידות ריינג'רס, הרי הניסיון המבצעי ומה שאולי חשוב יותר - המורשת - נשמרו בעיקר בעזרת ותיקי היחידות שתמרו מניסיונם הקרבי לכלל יחידות הצבא האמריקני. הפרק הזה עוסק בהקמתו מחדש של רג'ימנט הריינג'רס ובפעולותיו המבצעיות.

דרסטי, ואלה שנשארו, ובמיוחד בצוותי ה־SEAL, היו צריכים לשרת גם ביחידות הרגילות. אלו שהתגייסו לכוחות המיוחדים במהלך שנות ה־70 לא היו באיכות גבוהה - בניגוד מוחלט לאלה שהתנדבו במהלך מלחמת וייטנאם. יתר על כן, רבים מוותיקי וייטנאם, אלה שהיו בעלי ניסיון קרבי עשיר ובכלל זה גם טייסי מסוקים, עזבו את הכוחות המיוחדים.³⁸

כישלונם של כוח המשימה שהוקם לחילוץ בני הערובה מאיראן נחשב לשיאו של המשבר שעבר על צבא ארה"ב בכלל ועל הכוחות המיוחדים בפרט. כוח החילוץ הורכב מלוחמי יחידת דלתא והריינג'רס. הצי סיפק את הבסיס הימי שממנו המריאו המסוקים וצוותי הלוחמים (נושאת המטוסים נימיץ), המרינס שלחו טייסי מסוקים, וחיל האוויר הקצה מטוסי הרקולס (C-130) לתדלוק המסוקים ולהטסת בני הערובה. נקודת הכשל העיקרית של ניסיון החילוץ הייתה שהצוותים מעולם לא התאמנו ביחד.³⁹ מבצע החילוץ הפר את אחד העקרונות החשובים של המלחמה - אחדות הפיקוד. לכוון הקרקעי היה מפקד משלו, שבסמכותו היה להחליט אם להמשיך במשימה או לבטלה, אך שאר הכוחות ומפקדיהם לא הכירו אותו. לקח חשוב נוסף היה הצורך בטייסי מסוקים מאומנים במשימות מיוחדות, במיוחד טיסות לילה, ולמעשה בכוח אווירי מאומן ומיומן שיהיה חלק בלתי נפרד מהכוחות המיוחדים הן באימונים והן בפעילות מבצעית.⁴⁰ הבנת הצורך המבצעי הזה הביאה להקמת ה־160th Special Operation Aviation Regiment (160 SOAR) "Night Stalkers" לב ליבה.⁴¹

אף שב-30 השנים שבין הקמת גדודי הריינג'רס במלחמת העולם השנייה ועד להקמתו של רג'ימנט 75 נבנו ופורקו יחידות ריינג'רס, הרי הניסיון המבצעי ומה שאולי חשוב יותר - המורשת - נשמרו בעיקר בעזרת ותיקי היחידות שתרמו מניסיונם הקרבי לכלל יחידות הצבא האמריקני

של הרפורמה היה הקמת פיקוד אחיד לכלל הכוחות המיוחדים האמריקניים. הכוונה הייתה שעיקר עבודתו של הפיקוד יהיה תיאום בין הכוחות המיוחדים השונים לבין מעטפת הסיוע והלוגיסטיקה שלהם. ב־1984, לאחר עבודת מטה ארוכה, הוקם לבסוף פיקוד הכוחות המיוחדים האמריקניים (Special Operations Command - SOCOM), והריינג'רס היו חלק ממנו. אך עוד לפני הקמת SOCOM פעלו הריינג'רס בגרנד. הפעילות המבצעית המתועדת הבאה לאחר איראן הייתה, כאמור, בגרנד⁴² במבצע "חימה שפוכה" (Operation Urgent Fury) בשלהי אוקטובר 1983. הדרג המדיני האמריקני הגדיר שלושה יעדים לכוחות הצבא: לחסל את צבא גרנד, שהיה

לאחר מלחמת וייטנאם עבר צבא ארה"ב רפורמה מקיפה ומרחיקת לכת תחת פיקודו של גנרל קרינגטון אברמס (Abrams), שהיה ראש המטות המשולבים.³⁴ תפיסת היסוד שעמדה בבסיס הרפורמה בתחומי הארגון ותורת הלחימה הייתה מלחמת יום הכיפורים. במחלקת ההגנה עלה החשש כי לארה"ב אין די כוחות תגובה איכותיים ברמה האסטרטגית. אומנם לרשות הצבא עמדה הדיוויזיה המוטסת 82, אך זמן התגובה שלה לא נחשב מהיר די הצורך. למעשה כוונתו של אברמס הייתה להקים יחידות של כוחות מיוחדים בסד"כ גדודי שיהיו מסוגלות להגיע במהירות לכל מקום בעולם ולהילחם בכל תוואי שטח ואקלים אפשריים.³⁵

הפקודה להקמת הגדוד הראשון הגיעה בסוף ינואר 1974. הגרעין הראשוני של הלוחמים כלל יוצאי יחידות ה־LRP שנלחמו בווייטנאם וכן חיילים מדיוויזיית הפרשים הראשונה. הגדוד השני של הריינג'רס הוקם באוקטובר 1974. הגדוד השלישי הוקם באוקטובר 1984, מייד לאחר הפלישה האמריקנית לגרנד. במקביל הוקמה גם מפקדת החטיבה. עד לרפורמה בכוחות המיוחדים האמריקניים היו הריינג'רס חוליה מקשרת בין היכולת הקונונציונלית של הצבא האמריקני לבין הכוחות המיוחדים.

הפעילות המתועדת הראשונה של הריינג'רס במתכונתם החדשה הייתה ניסיון הנפל של ארה"ב לחלץ את בני הערובה האמריקניים מטהרן (Operation Eagle Claw) ב־24 באפריל 1980.³⁶ למבצע החילוץ הוקצה הגדוד הראשון של הריינג'רס, והוטלו עליו שתי משימות: לאבטח את נקודת התדלוק של מסוקי החילוץ (Desert One) ולכבוש את שדה תעופה מנזריה, המרוחק כ־55 ק"מ דרומית לטהרן ולהחזיקו עד להגעת המטוסים (C-141 Starlifter) שהיו אמורים להטיס את בני הערובה למקום מבטחים (מצרים). 120 לוחמים מהגדוד הראשון היו אמורים לטוס ישירות ממצרים ולכבוש את שדה התעופה לפי מודל אנטבה, קרי נחיתת המטוסים בשדה התעופה או על־ידי הצנחת הכוחות בסמוך במקרה של התנגדות מהקרקע. כידוע בוטלה משימת החילוץ כבר בשלבים הראשונים שלה לאחר שמחצית ממסוקי התובלה נאלצו לחזור על עקבותיהם כתוצאה מליקויים טכניים קשים, והריינג'רס נשארו במצרים.³⁷ כיבוש שדה תעופה בשטח עוין הוא למעשה אחת המשימות העיקריות שלקראתן מתאמנים הריינג'רס. באיראן לא ניתנה להם הזדמנות להוכיח את מיומנותם, אך הזדמנויות נוספות ניתנו להם במהלך שנות ה־80.

הכישלון האמריקני הצורב הביא את צבא ארה"ב לבצע רפורמה במבנה הכוחות המיוחדים. הנסיגה מווייטנאם סחפה את צבא ארה"ב לתוך מציאות עגומה, מבלבלת ומתסכלת. אך אם מבחינת תורת הלחימה הקונונציונלית השכיל צבא ארה"ב לשקם את עצמו באמצעות פיתוח ההדרגתי של דוקטרינות ה־AirLand Battle (קרב אוויר-יבשה) ושל הקרב היבשתי המשולב, הרי מצבם של הכוחות המיוחדים היה עגום הרבה יותר. מספר המשרתים בכוחות המיוחדים ירד באופן

בעל אוריינטציה קומוניסטית וקשור לקובה; לחלץ אזרחים אמריקנים שנמצאו בגרנדה; לכוון ממשל פרו אמריקני.

האי גרנדה חולק לשניים. חלקו הצפוני היה בתחום אחריותם של המרינס, ואילו כיבושו ואבטחתו של החלק הדרומי נמסרו לידי הריינג'רס. היעד הראשון של הריינג'רס היה כיבוש שדה תעופה סאלינס בדרום-מערב האי, שהיה חיוני לכיבוש החלק הדרומי של גרנדה ולהבאת תגבורות נוספות במהירות כדי להשיג את יעדי המבצע.

בשעות הבוקר המוקדמות של 25 באוקטובר הוצנחו הריינג'רס מעל שדה התעופה וכבשו אותו ללא קרב. לאחר שאובטח שדה התעופה החלו פלוגות הריינג'רס לנוע כדי להרחיב את מתחם השליטה שלהם. אחת הפלוגות נעה לעבר האתר שבו לפי המודיעין נמצאו סטודנטים אמריקנים לרפואה וכן לעבר הבירה סנט ג'ורג'ס. במקביל נחתו בשדה התעופה מטוסי הרקולס ופרקו ציוד כבד, ובכלל זה מסוקי תקיפה מסוג דיפנדר וכן מאות לוחמים נוספים. במהלך היום הגיעו לשם גם אלמנטים מהדיוויזיה המוטסת 82.

הריינג'רס נתקלו במהלך התקדמותם בהתנגדות של כוחות צבא גרנדה, שאליהם הצטרפו גם חיילים קובנים. אך כוח האש העדיף של האמריקנים ובמיוחד סיוע אווירי קרוב ניטרלו כל התנגדות על הקרקע. כיבוש האי הסתיים ב־28 באוקטובר, ובעקבות זאת פונו כ־600 אזרחים אמריקנים.⁴³ בגרנדה מילאו הריינג'רס את ייעודם: להיות החוליה המקשרת בין הכוחות המיוחדים לבין הכוחות הקונוונציונליים. מבחינת הריינג'רס החל המבצע בפשיטת סער לכיבוש יעד אסטרטגי חיוני, ובהמשך הם נלחמו הן ככוחות חי"ר רגילים והן ככוחות מיוחדים. ב־27 באוקטובר פשטו הריינג'רס ממסוקים על מתחם של צבא גרנדה, אך זה היה ריק מחיילי אויב.

ההצלחה החשובה של המבצע בגרנדה הייתה החזרת הביטחון העצמי לצבא ארה"ב לאחר מלחמת וייטנאם. אך למרות הצלחת הפעולה והשגת היעדים שנקבעו התגלו בעיות רבות במהלך המבצע. שתיים מהבעיות הקריטיות היו העדר מודיעין על היעדים ועל כוחות האויב וכן בעיות תקשורת ותיאום בין הכוחות השונים, ובמיוחד בין כוחות הקרקע למטוסים שסיפקו את הסיוע האווירי הקרוב וכן בין הריינג'רס לבין יחידות המרינס שפעלו מצפון להם. בעיית הקשר הגיעה לאבסורד קומי כשמפקד פלוגה מהריינג'רס ערך שיחת טלפון מבית בגרנדה לפורט בראג בארה"ב כדי לקבל סיוע אווירי קרוב.

גם הפעולה בגרנדה הוכיחה את הצורך הדחוף בטייסים מיומנים הן למטוסים והן למסוקים. אחת הבעיות בהקשר הזה הייתה אייכולתם של טייסי המסוקים של הצבא לנחות על פלטפורמות ימיות כדי לפנות פצועים. היה צורך להמתין לטייסי הצי והמרינס, אך אלה היו עסוקים בלחימה בחלקים הצפוניים של האי. הלקחים שנלמדו מהמעורבות הצבאית בגרנדה יושמו ברפורמה שנעשתה במבנה הארגוני והמבצעי של הכוחות המיוחדים.⁴⁴

לאחר גרנדה פעלו הריינג'רס בפנמה בשלהי 1989

(Operation Just Cause). משימתם הייתה לכבוש ולאבטח שני שדות תעופה כדי לאפשר לכוח העיקרי להגיע בבטחה. ההסתערות על שני שדות התעופה נעשתה באמצעות הצנחת סער, ולאחר כשעתיים נכבשו שני היעדים.⁴⁵ לאחר מכן פעלו הריינג'רס נגד סדרה של יעדים צבאיים בפנמה סיטי.

במלחמת המפרץ שימש רגימנט 75 כוח עתודה אסטרטגי, ומרבית יחידותיו נשארו בארה"ב. עם זאת פלוגה מוגברת של הריינג'רס פעלה בעומק השטח העיראקי במשימות שונות שכללו: פגיעה באתרי פיקוד ושליטה, ציון מטרות מהקרקע למטוסי תקיפה וכן ניסיון לאתר ולהשמיד משגרי סקאדים.⁴⁶

סומליה

באוגוסט 1993 הגיעו הריינג'רס יחד עם אלמנטים נוספים של הכוחות המיוחדים (בעיקר כוח דלתא וה־Navy SEAL) למוגדישו, סומליה (Operation Gothic Serpent). שמו של כוח המשימה של הכוחות המיוחדים היה Task Force Ranger. משימתו של הכוח הייתה לאתר וללכוד את ראש אחת המיליציות הגדולות והמסוכנות במדינה, פארה איידיד. כוח המשימה נשלח לאחר שהמיליציה של איידיד פגעה קשות בכוחות שמירת השלום של האו"ם שפעלו בסומליה במסגרת מבצע Restore Hope. במהלך אוגוסט וספטמבר 1993 יצאו הריינג'רס לשש משימות שנחלו הצלחות טקטיות מסוימות. המשימה השביעית היא זו הידועה ביותר.

ב־3 באוקטובר ניסו הריינג'רס ולוחמי דלתא לתפוס שניים מעוזרי הקרובים ביותר של איידיד. השניים אומנם נתפסו, אך המשימה הסתבכה בעקבות הפלתם של שני מסוקי בלקהוק. בסיומו של הקרב נמנו מאות הרוגים, ובהם 18 לוחמים אמריקנים.⁴⁷ האבדות היו כבדות, אך יעדי המבצע הושגו. בפעולה הזאת בלטה העובדה שהריינג'רס ולוחמי דלתא הצליחו להחזיק מעמד שעות ארוכות מול כוחות עדיפים מהם בהרבה, ועמידתם מנעה טבח ואסון צבאי גדול יותר.⁴⁸ ניתן לקבוע במידה רבה של ודאות כי ברמה הטכנו-טקטית היו הריינג'רס עדיפים על כוחות המיליציה הסומליים בכל הקשור לחיילות, לאימון, למשמעת, ללכידות חברתית ליוזמה ולאיתור.

אשר לפעילות הריינג'רס באפגניסטן (כמו גם במלחמת המפרץ השנייה בעיראק) עדיין אין מידע מוצק, אך יש לשער כי פעילותם כללה פשיטות על מגוון מטרות איכות של הטאליבן, במיוחד בדרום אפגניסטן.⁴⁹

סיכום

סקירת ההיסטוריה המבצעית של הריינג'רס החל ממלחמת העולם השנייה וכלה במלחמת המפרץ הראשונה מצביעה על העובדה כי ארה"ב הקימה לעצמה יחידה בהיקף של חטיבה, שחייליה מאומנים לבצע משימות מיוחדות ומשימות לא מלחמתיות (MOOTW), אך גם לפעול במלחמות בעצימות בינונית וגבוהה. לאחר מלחמת העולם השנייה לא השתתפה ארה"ב במלחמה בעצימות גבוהה, ולפיכך פעלו הריינג'רס

המדרין של הריינג'רס – FM 7-85: Ranger Unit Operations (1987)

מקריאת מדרין השדה עולות הוורסטיליות המבצעית של הריינג'רס וחוליה מקשרת בין היכולת המבצעית המיוחדת ליכולת הקונוונציונלית של צבא ארה"ב. גדוד ריינג'רס בנוי במתכונת הנהגה בגדודי הרגלים של הדיוויזיות ושל החטיבות העצמאיות הרגילות ולא כמו הכוחות המיוחדים. אך במקביל ישנם בכל גדוד צוותים בעלי כישורים מבצעיים מיוחדים. ההגעה ליעד נעשית במגוון דרכים, שהעיקרית שבהן היא דרך האוויר בצניחה או בנחיתת סער ממטוסים או ממסוקים. דרך הפעולה הזאת (שבוצעה בגרנדה ובפנמה) מחייבת שיתוף פעולה הדוק עם כוחות אוויר אחרים כדי לספק לכוחות הנוחתים סיוע אווירי קרוב. כמו כן יכולים הריינג'רס לקבל סיוע ארטילרי מהיבשה או מהים, אם יעד הפעולה קרוב דיו לחוף הים או לבסיסים אמריקניים. האפשרויות האלה מחייבות להכיר את היתרונות ובמיוחד את המגבלות של כל שיטת סיוע. לשם כך מתאמנים הריינג'רס עם אלמנטים אחרים של צבא ארה"ב מכל הזרועות.

שיתוף הפעולה של הריינג'רס עם הכוחות אחרים הוא כפול. "מאחוריהם" ישנן היחידות הסדירות, ו"לפניהם" נמצאים צוותי סיור של כוחות מיוחדים שמשימתם היא לספק מודיעין בזמן אמת ולתת חיפוי ראשוני. הצוותים האלה יכולים להיות של הריינג'רס עצמם או של כוחות מיוחדים אחרים (בגרנדה היו אלה צוותי SEAL).

הפרק החמישי ב-FM 7-85 עוסק בפעולות הריינג'רס במלחמה בעצימות גבוהה או במתווה של הקרב היבשתי המשולב. באופן כללי וגם למדי ניתן לומר שדוקטרינת הקרב היבשתי המשולב היא ניסיון למצוא את הדרך לבלום את גל ההתקפה הראשון ולהשמיד את גלי ההתקפה השני והשלישי של האויב לפני שיגיעו לחזית. אחת מדרכי הפעולה שמציעה דוקטרינת הקרב היבשתי המשולב (במדרין FM 100-5 Operations) היא ביצוע התקפות בעומק שטח האויב כדי ליצור פערים במערך שלו. תפקיד הריינג'רס הוא לבצע את הפשיטות האלה נגד מטרות אסטרטגיות דוגמת שיירות אספקה, מחסני ציוד קדמיים, צירי מעבר חיוניים (גשרים, מנהרות, מסילות ברזל) ומרכזי פיקוד, שליטה ותקשורת. מטרת הפעולות האלה היא לעכב את התקדמות האויב ולבלבלו וכן לגרום לו להקצות משאבים רבים לאבטחת העורף על חשבון הכוחות הנחוצים בחזית. כך אמורים הריינג'רס לאפשר לעיקר הצבא להתארגן לקראת הנחתתן של מתקפות נגד משוריינות רבות עוצמה (מרמת הקורפוס ומעלה). במתווה של הקרב היבשתי המשולב אמורים הריינג'רס לפגוע ביחידות הצבא של האויב קודם שהן נכנסות לקרב ובעיקר ביכולת ה-C³I שלהן.⁵⁰ אך לאחר התיאור הקונוונציונלי של פעולות הריינג'רס מתוארות בהמשך הפרק החמישי משימות השייכות באופיין לכוחות המיוחדים כגון: פגיעה במטרות איכות (מפקדי אויב בכירים), איכון מטרות למטוסי התקיפה וחילוץ שבויים וציוד רגיש.

הפרק השישי הוא שמוכיח כי הריינג'רס הם חוליה מקשרת בין הכוחות המיוחדים לבין הכוחות הקונוונציונליים. הפרק עוסק בהפעלת הריינג'רס במשימות שבהן לא יכולים לפעול כוחות גדולים, אך עם זאת המשימות דורשות כוח אש וכוח אדם הגדולים מיכולתם של הכוחות המיוחדים האחרים. המשימות האלה כוללות: אבטחת נקודות כינוס, אבטחת האגפים והעורף הן בתנועה והן בחניה, סיורים מקדימים, הצבת מארבים בצירי נסיגה אפשריים של האויב ושל כוחות חילוץ.

5. Maurice Tugwell and David Charters, "Special Operations and the Threats to United States Interests in the 1980s", in: Frank R. Barnrtt (et. al.), **Special Operations in US Strategy**, Washington D.C., 1984, p. 30.
6. Joint Chiefs of Staff, Joint Pub. 3: **Doctrine for Joint Operations**, Washington D.C., 1995, vii-viii, I-3.
7. Special Operations Forces in **Operation Enduring Freedom: Background and Issues for Congress**, 15.10.2001, in: www.fpc.gov/CRS_REPS/crs_ops.pdf
8. Joint Chiefs of Staff, Joint Pub. 3-05: **Doctrine for Joint Special Operations**, Washington D.C., 1997, I-1, II-1.
9. Robin Naillands, **In the Combat Zone – Special Forces since 1945**, New York, 1998, 2-4; William H. McRaven, **SPEC OPS - Case Studies in Special operations Warfare: Theory and Practice**, Novato, 1996, pp. 2-3.
10. להגדרה הרוסית לכוחות מיוחדים כוללת קשת רחבה של כוחות - החל מיחידות הצנחנים וכלה ביחידות של משרד הפנים. ראו: Jane's Intelligence Review, May 2002, p. 48. ראו גם את מאמרם של אלון קדיש ועוזי בן-שלום, "יחידות מיוחדות - הצעה להגדרה" בתוך: **תבונה המעשה** 4, 2006, עמ' 199-202 (כתב העת מופץ בתפוצה פנימית בצה"ל). שני החוקרים מודים בסוף המאמר כי הניסיון לנסח להגדרה מציב קושי מתודולוגי.
11. Naillands, **In the Combat Zone**, 1, 4.
12. JP 3-05, I-1.
12. Douglas C. Waller, **The Commandos** ראו: לסקירה על ציד הסקאדים

בעיקר במתכונת של כוחות מיוחדים, אך יחד עם זאת תורת הלחימה להפעלת הריינג'רס מגדירה גם פעולות במתווה של הקרב היבשתי המשולב. הגמישות המבצעית של הריינג'רס מספקת למעצבי המדיניות האמריקנים יחידת עילית היכולה להגיב ולפעול בקשת רחבה של תרחישים, החל ממשימות של שמירת שלום וכלה במלחמה קונוונציונלית כוללת. אין בכוחות המאמר הזה להסיק מכך על דרך פעולה אפשרית של צה"ל, אך המודל קיים.

הערות

1. בועז זלמנוביץ, "הקמת כוחות מיוחדים בלוחמה נמוכת עצימות", **מערכות** 369, 2000, עמ' 32-35.
2. שם, עמ' 32.
3. לסקירה ממצה על פעולתן של יחידות הריינג'רס בהיסטוריה הצבאית האמריקנית לפני מלחמת העולם השנייה ראו: Michel L. Lanning, **Inside the LRRPs - Rangers in Vietnam**, New York, 1998, pp. 13-29.
4. U.S. Army Center of Military History, **American Military History**, Washington D.C., 1989, 37; Armstrong Starky, **European and Native American Warfare 1675-1815**, London, 1998, pp. 100-101.

- שבה היו אמורים המסוקים לתדלק, אך סדרה של תקלות הביאו להתנגשויות בין המסוקים לבין המטוסים. על מהלך המבצע: Susan L. Marquis, *Unconventional Warfare – Rebuilding U.S. Special Operations Forces*, Washington D.C., 1997, pp. 70-72. ראו גם http://www.fas.org/man/dod-101/ops/eagle_claw.htm: באתר: Lock, *To Fight with Intrepidity*, pp. 442-451. **37.**
Maequis, *Unconventional Warfare*, pp. 33-43. **38.**
יחד עם זאת יש לציין כי הריינג'רס התאמנו עם לוחמי כוח דלתא במסגרת שגרת האימונים של שתי היחידות והגיעו לרמת שיתוף פעולה טובה, לדעת הפיקוד האמריקני. סוג האימונים היה בעיקר הגעה ליעד יחד עם צוותי דלתא, אבטחתו בזמן ביצוע המשימה וחילוץו בבטחה עם סיום המשימה. סוג פעולה כזה עתיד היה לחזור על עצמו במוגדשו, סומליה, באוקטובר 1993. **39.**
על ניסיון החילוץ ראו: http://www.fas.org/man/dod-101/ops/eagle_claw.htm. **40.**
על היחידה ראו: John M. Collins, *Special Operations Forces*, Washington D.C., 1994, pp. 55-56. **41.**
לארצות-הברית - בין היתר גם באמריקה הלטינית. הספרות מדברת גם על מעורבות צבאית - בעיקר מתן ייעוץ ואימון כוחות. אין פירוט של נותני הייעוץ ושל המאמנים, אך מצוין באופן כללי כי מדובר באנשי מרינס ובאנשי הכוחות המיוחדים. ראו למשל: A. J. Bacevich (et. al.), *American Military Policy in Small War; The Case of El Salvador*, Cambridge, Mass., 1988, pp. 14-16; Naillands, *In the Combat Zone*, pp. 304-306. בשיחה אקראית עם המחבר ציין קולונל גיים הריס כי כשהיה קצין ריינג'רס צעיר, הוא הוצב גם באמריקה הלטינית במהלך שנות ה-80. **42.**
על מהלך המבצע ראו: Robert A. Doughty (et. al.), *Warfare in the Western World, vol. 2 - Military Operations since 1871*, Lexington, 1996, pp. 974-979. בפרק הזה ניתן למצוא גם את הגורמים שהביאו את ארצות-הברית להתערב בגרנדה. ראו גם: Lock, *To Fight with Intrepidity*, pp. 452-471; Edwin H. Simmons, *The United States Marines – A history*, Annapolis, 1998, pp. 271-276. **43.**
ב-1986 אישר הקונגרס הצעת חוק שהפכה את SOCOM לפיקוד עצמאי האחראי לאימון, לפיתוח תורות לחימה וציוד לכלל הכוחות המיוחדים האמריקניים. דרגתו של מפקד הכוחות המיוחדים הוא גנרל או אדמירל ארבעה כוכבים, והוא יכול לבוא מכל אחת מהזרועות של הכוחות המזוינים האמריקניים (Commander in Chief, Special Operation Command - CINCOSOC). מפקדת SOCOM ממוקמת בבסיס חיל האוויר מקדיל, פלורידה. מבחינה מבצעית אחראית מפקדת SOCOM לספק למפקדי הפיקודים האזוריים השונים יחידות של כוחות מיוחדים לפי הצורך. במסגרת הכוחות המיוחדים נמצאות גם יחידות הלוחמה הפסיכולוגית. **44.**
Thomas Donnelly (et. al.), *Operation Just Cause – The Storming of Panama*, New York, 1991, pp. 195-213. **45.**
Lock, *To Fight with Intrepidity*, pp. 494-495. **46.**
התיאור המוצלח והמרתק ביותר של המבצע הוא כמובן הספר "בלק הוק דאון": Mark Bowden, *Black Hawk Down - A Story of Modern War*, New York, 2000. על בסיס הספר הזה נעשה (בשניוויים מסוימים) סרט הנושא את אותו שם. לתיאור המעורבות האמריקנית בכלל והקרב בפרט ראו גם: John D. Lock, *To Fight with Intrepidity*; *The Complete History of the U.S. Army Rangers, 1622 to Present*, New York, Pocket Books, 1998, pp. 496-565; David C. Isby, *Leave No Man Behind - Liberation and Capture Missions*, London: Cassell, 2004, pp. 258-300. שני הספרים מביאים בעיקר את נקודת המבט האמריקנית, ואילו ספרו של באודן משלב גם את הצד הסומלי. **47.**
ישנם כמה מחקרים המשווים את הקרב ב-Little Big Horn, שבו הושמד גדוד פרשים אמריקני על-ידי האינדיאנים, לקרב במוגדשו שבו, כאמור, נמנע טבח. **48.**
Mir Bhmanyar, *US Army Ranger 1983-2002*, Osceola, 2003, p. 55. **49.**
שם, עמ' 2-5, 3d-5. ראו גם: Scales, *Certain Victory: The US Army in the Gulf War*, p. 26. **50.**

- The Inside Story of America's Secret Soldiers*, New York, 1994, pp. 335-351. **13.**
Department of Defense, Final Report to Congress, *Conduct of the Persian Gulf War: Appendix J – Special Operations Forces*, Washington D.C., 1992, pp. 523-540; Richard A. Schwartz, *Encyclopedia of the Persian Gulf War*, Jefferson, 1998, p. 153. **14.**
בבוסניה הוטל על ה-Navy SEAL ועל דלתא ללכוד פושעי מלחמה. ראו: www.specialoperations.com/Army/DeltaForce/Bosnia.html. **15.**
Jane's Intelligence Review, January 2000, p. 7; Ernest Evans, *Wars without Splendor – The U.S. Military and Low-Level Conflict*, New York, 1986, p. 114. **16.**
הגדרת היעד, יוזמה התקפית, ריכוז כוח ומסה, חיטון כוח או במאמץ, תמרון, איחוד הפיקוד, ביטחון, הפתעה, פשטות. **17.**
Bruce Hoffman, *Commando Raids: 1946-1983*, Santa Monica, 1985. **18.**
שם, עמ' 2, 11, 24, 25, 27-26. **19.**
שם, עמ' 26. **20.**
שם, עמ' 2. לדעת הופמן מספר הלוחמים האידיאלי למבצע מיוחד צריך לנוע בין 15 ל-50. שם, עמ' 21. **21.**
זירת היס התיכון נחשבה לזירת משנה של הזירה האירופית. **22.**
גיון גאלבין, *היורדים לקרב - הסתערויות מן האוויר*, מערכות, 1972, עמ' 162-186. לתיאור סיפורי על תפקידים של הכוחות המוטסים ערב הפלישה לנורמנדיה (מבצע "נפטון") ראו: סטיבן אמברוז, *יום הפלישה*, אור-יהודה, 2002, עמ' 171-195. ראו גם: Edward M. Flanagan, *Airborne - Combat History of American Airborne Forces*, New York, 2002, pp. 179-204. **23.**
John D. Lock, *To Fight With Intrepidity*, New York, 1998, pp. 256-260. **24.**
לסקירה על אודות ה-FSSF ראו: Hogan, *U.S. Army Special Operations in World War II*, pp. 23-28. **25.**
אמברוז, *יום הפלישה*, עמ' 350-353, 397-403. **26.**
James F. Dunnigan, *The Perfect Soldier – Special Operations, Commandos, and the Future of U.S. Warfare*, New York, 2003, pp. 95-99. **27.**
John D. Lock, *To Fight with Intrepidity - The Complete History of the U.S. Army Rangers 1622 to Present*, New York, 1998, pp. 307-329. הספר המקיף ביותר על הריינג'רס בקוריאה: Robert W. Black, *Rangers in Korea*, New York, 1989. **28.**
על מבצע טומהוק ראו: Billy C. Mossman, *Ebb and Flew - November 1950 - July 1951*, Center of Military History - United States Army, Washington D.C., 1990, pp. 335-344. **29.**
שם. **30.**
Black, *Rangers in Korea*, 91-94. **31.**
Francis J. Kelly, *U.S. Army Special Forces, 1961-1971*, Vietnam Studies: Department of the Army, Washington D.C., 1989, pp. 134-148. **32.**
שמן של יחידות הסיור בקרב המרינס היה *Force Recon*. **33.**
Naillands, *In the Combat Zone*, pp. 176-178. ענפה ביותר ומורכבת מזיכרונותיהם של לוחמים אך גם מספרות מחקרית למחצה. מבין המחקרים יש להזכיר את Shelby L. Stanton, *Rangers at War – LRPPs in Vietnam*, New York, 1992. הסוקר את יחידות ה-LRRP לפי חלוקה לדיוויזיות ולחטיבות עצמאיות; Michel L. Lanning, *Inside the LRPPs - Rangers in Vietnam*, New York, 1988. וכן את Gary A. Linderer, *Phantom Warriors*, New York, 2001. לינדרר עצמו שירת בפלוגה L שהייתה שייכת לדיוויזיה המוטסת ה-101. את זיכרונותיו הוא מתאר בספר: *Eyes Behind the Lines - L Company Rangers in Vietnam*, 1969, New York, 1991. **34.**
Robert H. Scales, *Certain Victory: The US Army in the Gulf*, Washington D.C., 1993, pp. 6-36. רוב הספר מוקדש לבחינת פעולות הצבא (ה-Army) האמריקני במלחמת המפרץ ובמיוחד במהלך מתקפת 100 השעות בסופה של מלחמת המפרץ. ראשיתו של הספר מוקדש לרפורמות הכבירות שעברו על הצבא האמריקני לאחר וייטנאם - רפורמות שפירוטן נקצרו במלחמת המפרץ. **35.**
Lock, *To Fight with Intrepidity*, p. 439. **36.**
במקומות רבים נקרא המבצע Desert One על שם נקודת המפגש